

شهر هوشمند

اقدام و عمل

«ایجاد ارزش اقتصادی و عمومی در سیستم‌های نوین شهری»

تألیف:

رنا تا پائولا دامری

ترجمه:

امیر مهیم مهیمی

سرشناسه	دامری، رناتا پائولا (Dameri, Renata Paola)
عنوان و نام پدیدآور	شهر هوشمند، اقدام و عمل: «ایجاد ارزش اقتصادی و عمومی در سیستم‌های نوین شهری»/ رناتا پائولا دامری؛ ترجمه امیرمهمیم مهمیمی.
مشخصات نشر	ساری: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد مازندران، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲۵۴ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۱-۲۹-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	فیفا
یادداشت	عنوان اصلی: Smart city implementation: creating economic and public value in innovative urban systems, 2017.
یادداشت	کتاب حاضر با عنوان "پیاده‌سازی شهر هوشمند: ایجاد ارزش اقتصادی و عمومی در سیستم‌های نوآورانه شهری" با ترجمه حسین حاتمی‌نژاد، مصطفی هراتینی و سحر مصباحی توسط پاپلی: کتاب امید در سال ۱۳۹۷ فیفا دریافت کرده است.
یادداشت	کتابنامه.
عنوان دیگر	پیاده‌سازی شهر هوشمند: ایجاد ارزش اقتصادی و عمومی در سیستم‌های نوآورانه شهری.
عنوان دیگر	ایجاد ارزش اقتصادی و عمومی در سیستم‌های نوین شهری.
موضوع	شهرها و شهرستان‌ها
موضوع	Cities and towns
موضوع	اقتصاد
موضوع	Economics
موضوع	اقتصاد شهری
موضوع	Urban economics
موضوع	مدیریت دولتی
موضوع	Public administration
شناسه افزوده	مهمیمی، امیرمهمیم، ۱۳۶۶ - مترجم
شناسه افزوده	جهاد دانشگاهی. سازمان انتشارات. واحد مازندران
شناسه افزوده	Press Organization Jahade Daneshgahi. Mazandaran Branch
رده‌بندی کنگره	الف ۱۳۹۷ش ۹۱۵۱/۵۱۶ HT
رده‌بندی دیویی	۳۰۷/۷۶
شماره کتاب‌شناسی ملی	۵۴۳۱۵۶۰

شهر هوشمند، اقدام و عمل: «ایجاد ارزش اقتصادی و عمومی در سیستم‌های نوین شهری»

مؤلف:	رناتا پائولا دامری
مترجم:	امیرمهمیم مهمیمی
صفحه آرا:	امیرمهمیم مهمیمی
طراح جلد:	امیرمهمیم مهمیمی
ناشر:	سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی واحد مازندران
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۷
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۲۵۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۱-۲۹-۵

حق چاپ و نشر محفوظ است

سازمان انتشارات واحد مازندران

ساری - خیابان امیر مازندرانی - خیابان وصال - جهاد دانشگاهی مازندران صندوق پستی: ۴۸۱۷۵-۱۶۴۷

پیشگفتار مترجم

در طی دهه‌های اخیر، افزایش جمعیت و به ویژه رشد سریع شهرنشینی در سرتاسر جهان سبب گشته است که مردم از روستاها به شهرها، به منظور یافتن فرصت‌های بهتر برای اشتغال، تحصیل، و ... و متعاقباً کیفیت بالاتر زندگی مهاجرت کنند. در پی این روند، شهرنشینی نیز مشکلات بسیاری را با خود به همراه آورده است؛ از قبیل ترافیک و ازدحام شهری، انتشار گازهای آلاینده در شهرها و آلودگی محیط‌زیست، کمبود آب و اتلاف و اضمحلال منابع طبیعی، حاشیه‌نشینی و محرومیت‌های اجتماعی، و دیگر مسائل و مشکلات. آن‌چنان که کشور ایران و به ویژه کلان‌شهرهای ما نیز از گزند این معضلات و عوامل مسئله‌آفرین در امان نبوده و نمی‌باشد.

با این وجود، جنبش شهر هوشمند از این شرایط متضاد و متناقض پدیدار گشت. در واقع، شهر هوشمند یک راهبرد شهری محسوب می‌گردد که با استفاده از فناوری‌های پیشرفته و به روز، و به منظور جلوگیری از آلودگی‌ها، کاهش اثرات زیست‌محیطی، حفظ منابع طبیعی، افزایش حضور و مشارکت شهروندان، کاهش ازدحام و ترافیک در نواحی شهری اقدام می‌کند. همه‌ی این عوامل در راستای ارتقاء کیفیت زندگی شهری صورت می‌پذیرند.

اصطلاح شهر هوشمند در کشورمان موضوعی نوین تلقی می‌گردد. علاوه بر این، شایان ذکر است که عنوان گردد، تا به امروز، در کشورمان، چه به لحاظ نظری و چه به لحاظ عملی، تنها به برخی ابعاد جزئی شهر هوشمند پرداخته شده است و از این رو، فقدان مبانی نظری، دستورالعمل‌های لازم، و نمونه‌های عملی و عینی شهر هوشمند احساس می‌گردد، و از منظر ادبیات موضوع فاقد غنای لازم می‌باشد.

شهرهای ایران که به زعم صاحب‌نظران حوزه‌ی شهرسازی در مرحله‌ی گذار از الگوهای سنتی به مدرن به سر می‌برند، در روند هوشمندسازی خویش با مسائل و مشکلات فراوانی روبرو هستند، از جمله کمبود زیرساخت‌های به روز و پیشرفته، فقدان بسترهای مناسب برای پیاده‌سازی و اجرای پروژه‌های هوشمند، عدم آگاهی از چگونگی عملکرد شهرهای هوشمند، مشارکت پایین در طرح و برنامه‌های هوشمند، و غیره.

با نظر به موارد فوق، مترجم بر آن شد تا کتاب حاضر را به زبان فارسی ترجمه کند. کتاب «شهر هوشمند، اقدام و عمل» که ترجمه‌ی تحت‌اللفظی آن «پیاده‌سازی و اجرای شهر هوشمند» است، مجموعه‌ای غنی و ارزشمند از مباحث مرتبط با شهر هوشمند می‌باشد که همه‌ی ابعاد شهر هوشمند نظیر تعاریف، اجرا، مبانی نظری، پیشینه‌ی موضوع، مشاهدات تجربی و ... را در نظر می‌گیرد.

تلاش مترجم بر این بود تا محتوای کتاب بی هیچ کم و کاست و بدون دخل و تصرف در اختیار جامعه‌ی علمی و به ویژه شهرسازان قرار گیرد؛ ولیکن، از آن‌جا که انسان جایز الخطاست امید است که صاحب‌نظران به لغزش‌های احتمالی ترجمه به دیده‌ی اغماض بنگرند و با تذکر خطاها و ضعف‌های موجود، در اصلاح و غنی‌تر کردن این کتاب، مترجم را یاری نمایند؛ استدعای ما از خوانندگان دانشور و پژوهشگران صاحب‌نظر این است که از بذل هر گونه راهنمایی و ارشاد دریغ نفرمایند. همچنین، سپاس خود را تقدیم به کسانی می‌دارم که به نوعی در انتشار این اثر مرا یاری داده‌اند، به ویژه سرکار خانم «مریم ثمره» که در برگردان و بازخوانی مطالب اولیه کمک‌های ارزنده‌ای داشته‌اند.

امیر مهیم مهیمی

کرمان، ایران

آبان ۱۳۹۷

www.ketab.ir

پیشگفتار مؤلف

شهر هوشمند پدیده‌ای جدید محسوب می‌شود، اما با این وجود، این شهرها به سرعت در سرتاسر جهان در حال گسترش هستند. این راهبرد نوین و پر جوش و خروش شهری، به مانند یک ابزار کارآمد تلقی می‌گردد که برای مواجهه با افزایش شهرنشینی در شهرهای میانی و کلان‌شهرها در پنج قاره‌ی جهان پدید آمده است. برخلاف آن چه تصور می‌گردد که موضوع شهر هوشمند، موضوعی شناخته شده باشد و بکارگیری آن، هم در حوزه‌ی دانشگاهی و هم در حیطه‌ی عملی صورت پذیرفته باشد؛ اما چنین نیست، بلکه هنوز محتویات، مندرجات و مرزهای این مفهوم، مبهم، مغشوش و در مخاطره است. همچنین، این موضوع نتیجه‌ی روندی از پایین به بالاست، چنانچه، شهرها به پیاده‌سازی و اجرای چشم‌انداز هوشمند خویش می‌پردازند، و این امر ناشی از پروژه‌های بی‌شائبه و خودجوشی است که توسط دولت‌های محلی، شرکت‌ها، و شهروندان رقم می‌خورد؛ این در حالی است که این چشم‌انداز با دستورالعمل‌ها و مبانی نظری دانشگاهی فاصله‌ی بسیاری دارد.

کتاب حاضر به گردآوری مجموعه‌ای از مقالات مرتبط با مبحث شهر هوشمند مبادرت ورزیده است که در برگرفته‌ی همه‌ی ابعاد شهر هوشمند است: از تعاریف گرفته تا پیاده‌سازی و اجرا، از مبانی نظری و پیشینه‌ی تئوریک گرفته تا مشاهدات تجربی. این پژوهش، حاصل سال‌ها مطالعه و فعالیت‌های پژوهشی است که شامل مطالعات دانشگاهی پیرامون مبحث شهر هوشمند است، و در کنار آن تجربیات حرفه‌ای و سیاسی نویسنده نیز در آن لحاظ شده است. هدف این پژوهش، ارائه‌ی چشم‌اندازی به‌هنگام^۱ و به‌روز^۲ در خصوص شهرهای هوشمند سرتاسر جهان می‌باشد. این امر از سه طریق مُحقق می‌گردد: پیشنهاد یک تعریف جامع؛ ارائه‌ی خلاصه‌ای از چشم‌اندازهای راهبردی و نحوه‌ی پیاده‌سازی آن‌ها؛ و همچنین، تعیین برخی دستورالعمل‌ها به منظور بسط، توسعه، پیاده‌سازی و اجرای «سنجش عملکرد»^۳ که قادر به ارزیابی میزان اثربخشی و ظرفیت طرح و برنامه‌های شهر هوشمند برای ایجاد ارزش عمومی و اقتصادی در سیستم‌های نوین شهری باشد.

فصل اول به معرفی موضوع می‌پردازد و به طور خلاصه به برخی ابعاد کلیدی مرتبط با شهرهای هوشمند اشاره می‌کند. این ابعاد کلیدی، هم به خواننده در درک و تفسیر مبانی نظری و ادبیات علمی کمک می‌کنند و هم راهنمای وی در پی بردن به نحوه‌ی پیاده‌سازی و اجرای تجربی پروژه‌های هوشمند می‌باشند.

¹ Real-time

² Up-to-dated

³ Performance Measurement